

Mottakere av rundskrivet: (sett kryss)

- Sdir : Sjøfartsdirektoratet
- A: 16 spesielt bemyndigete arbeidskontorer
- U: Utvalgte utenriksstasjoner
- P: Produsenter av utstyr ev. undergrupper
- OFF: Offshorerederier / plattformsejere / operatører
- Hov: Hovedorganisasjoner
- Andre:

Nr.: RSV 05-2019**Dato:** 18.06.2019**Saksnr.:** 2019/600085**Gjelder til:** 18.06.2024**Opphever:****Referanse til:** Regler for helseerklæring for fritidsskipper i forskrift om kvalifikasjoner og sertifikater for sjøfolk, 2019, side 1339.

Krav til fargesyn for utstedelse av fritidsskippercertifikat

Innledning

Dette rundskrivet klargjør hvilke tester som skal utføres ved vurdering av om kravet til fargesyn er oppfylt for å få utstedt fritidsskippercertifikat.

Sjøfartsdirektoratet har, med bistand fra Norsk senter for maritim medisin og dykkemedisin (NSMDM), vurdert hvilken test som er forsvarlig for å vurdere fargesyn for utstedelse av fritidsskippercertifikatet. Det har blitt besluttet å sette samme krav til sertifikatet som til yrkessertifikat når det gjelder fargesyn. Det vil si å innføre minimum CIE fargesynsstandard 2.

Kandidater skal som tidligere forholde seg til Ishiharas tavletest eller likeverdig test som førstevalg ved testing av fargesyn. Denne testen gjennomføres hos lege, og dersom den ikke består kan kandidaten få henvisning til spesialist for videre utredning av fargesynet. Videre henvisning skal kun skje i tvilstilfeller der legen vurderer det til at kandidaten kan kvalifisere til oppfyllelse av CIE standard 2 ved videre undersøkelse. Dersom kandidaten ikke oppfyller kravene til fargesyn kan det likevel utstedes sertifikat, men da med en begrensning i sertifikatet.

Begrunnelse

Krav om fargesyn for utstedelse av fritidsskippercertifikat er hjemlet i forskrift 22. desember 2011 nr. 1523 om kvalifikasjoner og sertifikater til sjøfolk (kvalifikasjonsforskriften), § 30 (3):

Synsfeltet skal være normalt på minst ett øye og fargesynet undersøkt med Ishiharas tavler eller likeverdig test skal være normalt.

Krav til fargesyn for å få utstedt yrkessertifikat for navigatører er regulert i STCW-konvensjonen. STCW-konvensjonen tabell A-I/9 deler opp fargesynet i tre ulike standarder:

- Standard 1 er minstekrav for arbeidstakere som har brovakt på skip over 500 bruttotonn.
- Standard 2 er minstekrav for arbeidstakere som har brovakt på skip under 500 bruttotonn.
- Standard 3 er minstekrav for maskinister og skipselektrikere på skip over 500 bruttotonn og med fremdriftskraft på mer enn 750 kW.

Siden § 30 (3) i kvalifikasjonsforskriften kun godtar at fargesynet skal være undersøkt med Ishiharas eller en likeverdig test, vil det tilsi at CIE standard 1 gjelder for utstedelse av fritidsskippersertifikat. Dette vil si at det i praksis er strengere krav til å få utstedt disse sertifikatene enn et yrkessertifikat for navigatører på skip under 500 bruttotonn.

Praksis for utstedelse av sertifikatene har vært at dersom Ishiharas fargesynstest ikke består kan en bestått lanternetest godkjennes for å dekke fargesynskravet. Det har ikke vært praksis for å kreve at lanternetesten må gjennomføres i henhold til CIE standard.

Krav til testing av fargesyn

Som nevnt tidligere skal kandidater fortsatt forholde seg til Ishiharas tavletest eller likeverdig test som førstevalg ved testing av fargesyn. Dersom denne testen ikke består og det er behov for videre utredning, må kandidaten minimum oppfylle CIE standard 2.

Fargesynstest for utstedelse av fritidsskippersertifikat blir i tråd med innholdet i forskrift 5. juni 2014 nr. 805 om helseundersøkelse av arbeidstakere på norske skip og innretninger (helseforskriften). Tilstrekkelig fargesyn for utstedelse av sertifikatet vil dermed kunne oppfylles ved CIE fargesynsstandard 2. For å klassifisere til CIE standard 2 må det foreligge bestått OPTEC 900 lanternetest eller tilsvarende som følger «*International Recommendations for Colour Vision Requirements for Transport*» fra International Commission on Illumination (CIE-143-2001) eller senere utgaver.

Det er to steder i Norge som er godkjent for videre utredning av fargesynet i henhold til CIE-143-2001 eller senere utgaver:

- yrkesmedisinsk avdeling på Haukeland Universitetssykehus
- synsklinikken ved Nasjonalt senter for optikk, syn og øyehelse på Universitetet i Sørøst-Norge.

Det er ikke tillatt å bruke kontaktlinser eller briller som har som hensikt å korrigere fargesynet, herunder hjelpemiddel med rødfarget glass som øker kontrasten mellom grønne, gule og brune farger.

Begrensning i sertifikatet

Kandidater som ikke oppfyller kravet til normalt fargesyn vil kunne få utstedt fritidsskippersertifikat med en begrensning om ikke å kunne føre båt mellom solnedgang og soloppgang, og ved nedsatt sikt.

Dersom kandidaten ikke består Ishiharas tavletest hos lege, er videre utredning ikke nødvendig dersom kandidaten likevel ønsker å få utstedt sertifikat med begrensning.

Lars Alvestad
fungerende sjøfartsdirektør

Bjørn E. Pedersen
avdelingsdirektør